

Бүгү чурттарнын пролетарийлери, каттыжыңар!

ЫЙЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ин Дээди Соединия болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

СЭКП ТК-НЫН ПОЛИТБЮРОЗУНДА

СЭКП ТК-нын Политбюрозу өзгөчө хуралыга чурттуу партия организацияларында өткөт-сөздүгү кампанияны чоруп турарынын дугайында айтырым чыгарды. Ук кампания СЭКП ТК-нын апрель болгаш октябрь (1985 ч.) пленумдарынын политиктик айтышкынына дүүштүр чоруп турар дээрин хуралга демделди. Партия хуралдары болгаш конференциялар коммунисттериниң бедик идеялини-биле тодаргайлаштырып турар. Партия организацияларынын ажыл-чорудулугунда сөөлүгү үдө болуулаң боттук ажалдары олар илергейлеш турар. Бүдүрүлгени улам ылай иктенсификацияларын, эртем-техниктиг депнигенин дүгедиринин, Аш-чөм программалары боттадырынын, партиянын социал политика күүсөдиринин, партиянын организастыг болгаш идеология ажалдары сайыраңгайдырынын айтырымдары кичөөгөйиниң түндүгү турар.

Партия комитеттеринин ажыл-чорудулугу илестерде болгаш саналдарда шыңгызын-биле сайгаргынып, бар четпестерин база чедир кылбайн турар чүүлдерин ийди-биле шүгүмчүлөн турар. Ылайгы чамдык удуруткучулар ажалдык аргаларын болгаш методдарын сайыраңгайдыр дугайында сөз кырынга чугаалап турар-даа, эрги өзү-биле ажалдаң кадрларга чогуур негелдени чамдыкта тургусунай, өзү барымдаалар болгаш бюрократия чоруктарын фактылар-биле эптежи турары сагымсаралды болдурган. Сагылга-чорум урукчилер-биле, эрге-ду-жаалды соора ажалдар чоруктар-биле демиседа моон соңгаар-даа күштелдиринин, арагалашкыны болгаш ажалдарын уутуулар талашы-биле хемчеглерин тургустуру боттадырынын, күш-ажыл-биле чедир албайн куралдар ап турар кичи-лерге хамаарыштыр хей-ни-тинич санал-оналын болгаш хоойлунуң күжүн улам илестерде ажалдарын эрге-жон чугаагыч кичөөгөй салдыган.

Партия организацияларына болгаш өткөттарың болгаш соңгулдарын түңшөдөрин бугу талашы анализаторун, илестеринген четпестерин чайладыр талашы-биле хемчеглерин алырын, об-ласты, край партконференцияларына, өмүлдөшкөн республикаларын Компартияларын сөөдирлерин белектерден үезиле болгаш оларын эрттир турар үдө мөөнөттүгенин дүгүжүлганы калба-биле ажалдарын По-литбюро партия комитеттеринге саналдаң. Откөт-сө-здүгү кампаниянын сөөлүгү үдө-чүлү СЭКП-нин XXVII съездинин төлөп-тиг утукурун коммунисттерин, бүгү ажалы чонарын мо-билизаацияларын, чурттуу социал-экономика хем-жүдөдө дүгедир талашы-биле хей талашы ажалды илестеринден дүгедир дөдө-биле эртер ужурулг дээрин демделди.

Ажалдар аразынын эртем-техниктиг комплекстерин тургузар болгаш оларын ажыл-чорудулугу хемчеглер талашы-биле хемчеглер дугайында СЭКП ТК-нын болгаш СЭКП-нин Министрлер Чөвүлелинин дотталы хүлөп алыдың. Эртем-тех-никтиг депнигенин болгаш ула-нышкынынын боттадыр тургустунган ол комплек-стериниң составыга эртем ал-бан черлери, конструктор, технология организациялары болгаш айгы-аңгы адырларын дүгүжүлгү бугурулгелери кирер дээрин доттаалды көрдүгени. Комплекстин бугу алабан черлерин болгаш ор-ганизацияларын, башкарып тур-гаш организацияларын ажал-даң кылганы болгаш СЭКП-нин Курланын база СЭКП-нин Эртем академия-биле дугурулгга бугулар СЭКП-нин Эртем болгаш тех-ника талашы-биле күрүңе ко-митетиниң бадыланы чыгыс ай план бугулар ажалдар. Ажалды организацияларын кылгаш чурттуу айгы-аңгы ала-бан черлерин болгаш бугу-рулгелерин күжүлгенин, илестерин каттыштыр, ажалдар аразынын эртем-техниктиг өң чугула, айтырылгын шит-тирлөөдө ведомстволарын кырыла чок чорум чайла-дыр, эртериниң бугурулг-биле хемчеглерин күштелдир арганы бээр.

Иркутск областын бугурул-гү күрүңе улам ылай ком-плекстин хемчеглер талашы-биле хемчеглерин чүгүлүг деп көргөн. Бо айтырып талашы-биле СЭКП ТК-нын болгаш СЭКП-нин Министрлер Чөвү-лелин хүлөп алган дотта-лында улетпур болгаш кедээ ажал-агы бугурулгенин ды-ка өстүрер, одала-энергетика баазаны хемчеглер, улетпур бугурулгелерин болгаш бугу-рулгелериниң техниктиг эде дерининиң дүгедир, эр-тем-техниктиг депнигенин, башкарылгын автоматчыл-кай системаларын чедирин-кинерин шиттир алыр, мөөнөттүг ажалдарын бот-тадыр, агроулетпур ком-плексиниң болбааырадыла ажалдарында күжүлгенин ула-тыр талашы-биле даалга-лыр доттаалды тургустунган. Чуртталга башкыларын, чаа школаларын болгаш школа-намын четпээр урулгар ал-бан черлерин, өмүлдөшкөн клубтарын, коммунал ажал-агы болгаш амьдырал хан-дырлаа объектилерин ажал-даң чогуур үезиле кичи-ринге улул кичөөгөй салды-ган.

Эштер М. С. Горбачевтун, А. А. Громыко, Н. И. Рыжковтун, эске-даа совет удуруткучуларын Зимбабве-нин Премьер-Министр Р. Му-габеге-биле чугаалажышкы-нарын түңшөдөрин чуга-лаң болгаш чүгүлүг деп көргөн. Тайбын башкылар болгаш Африка дикте ко-ло-

М. С. ГОРБАЧЕВТУН ФРАНЦИЯНЫН НАЦИОНАЛ ХУРАЛЫНЫН ДАРГАЗЫ Л. МЕРМАЗ-БИЛЕ УЖУРАШКАНЫ

СЭКП ТК-нын Чыгыш се-кретари, СЭКП-нин Дээди Со-единия Президиумунун ке-жигүн М. С. Горбачев СЭКП-нин Дээди Соединия чала-ны-биле Совет Эвилелинде че-дир келген Франциянын На-ционал хуралын Даргазы Л. Мермаз декабрь 12-де хүлөп алган.

Найыралдыг, ажытыг бай-далга өрткөн беседә үезиле делегейиниң чамдык айтыр-ганы болгаш совет-француз харылаларын хемчеглериниң перспективаларын чуга-лажып көргөн.

Дээди дейнелге Париже болгаш совет-француз ужура-жышкынынын түңшөдө СЭКП-биле Франциянын ара-зында харылалар чаа илги-ни алганын сеткил ханымын-ки-биле демделди. Фран-ция-биле найыралдыг харыл-ааларын эң-не калба-биле хемчеглер дөң Совет Эвилели туржуп турар деп, М. С. Гор-бачев чугаалаң.

Делегей байдалын дуга-йын чугаалаң тура, боо-чөп-секти эдире бүдүрерин со-сальдыр, делегей херектерин-ге эки таламже эскертишкенин ажалдарын эң-не чугула болгаш соңгаарларын болбас соорула кылдыр СЭКП көрүп турар деп, М. С. Горбачев он-залаа демделди. Даштыкы политика бегүн өрткөн үе-ден калжыгындаң-даа артык чаа болдур, күрүңелер ара-зынын харылаларын чаа өзү-биле көрү негеттинип тур-гар. Чогуулаң мындыг турштү дээди дейнелге совет-америк ужуражышкына Совет Эви-ли удуруткуча болдурган.

Женевага амгы үениң эң чугула айтырылганын талашы-биле ажал-чажыт чок болгаш нитизин-биле ажал-дыг чугаа болган. Оң кол өзөс космока боо-чөп-секти эдире тургустун болдурба-амын болгаш ону Чер кы-рынга кызыраларын айтыр-лары болуп турар. Ол үе-ден айтырты СЭКП-нин болгаш АНШ-тың тургустарында чамдык дүштүк чүдүлөр көс-түп келген. Ынчалза-даа ону шиттирлээриниң орууга кол шалтышкыны — «смыдиз дайынаарымын» америк про-граммалар хемчег аргышкан турар. Ону амьдыралга бот-тадыр чорудары бугу-де улаңышкынына боо-чөп-секти контроль чоңка эдире бүдүреринге чедирин болур. Ол талашы-биле америк тала бодунуң сөөлүгү сөзүн ам-даа чугаалаң боор деп Совет Эвилелинде илестер турар. Оң-биле болгаштыр барын евро-пейж күрүңелериниң ролу болгаш харымсалганы онза улут.

Чепселенишкенин дүжү-ренин айтырылганын шит-тирлөөдө (СЭТА).

СУКПАКТЫН СЕМИРТИЛГЕ ШӨЛҮНДӨ

Күрүңгө эйт садарын оң бири беш чыл палатын Кызыл районун «Сукпак» совхозу хуусаа бөтөдө ажы-күүсеткен. Амгы үдө оң семиртилге шөлүндө чедир муң парсыгыш бар. Оларын дөрт бригадала боттадыр. Малчынар СЭКП-нин XXVII съездинин күш-ажыл чедириниң ужуражы дөң социалыг чарыкта кичири, кичи бүгү-де бот-жылгаан парсыжыктарын эки чегерин, азырап тургаш, эң-не хей немелде дейини алыр сорулганы салган ажалдаң

турарлар. Оң түңшөдө бо чамдык өрткөн оң бир айла-рында немелде дейин алырын семиртилге шөлүндө ишчиле-ри ажы боттадыр. Бир баш молдурга онзааштыр хонукта ортума-биле 639 грамм немелде дейини ал-ган, ол болза бердиген даал-гадан 39 грамм ажы турар. Күш-ажычты маргалаанын муруну озурууда В. В. Ше-леховтун бригаданы чоруп турар, оң кичири 1600 баш парсыжыктын бирээни, деп-не хонукта 708 грамм немелде дейини алган. Ийги

черин А. Т. Ермоловтун бри-гаданын көлөң. Оң малчы-нары бир баштан-на 660 грамм немелде дейини бер-ген.

Шарыжыктарын семирт-кучулар ажалды хей мергезилдик кичилери ха-раа тургустун, оларын бир дөңгө ажалдаң салды-ган сорула чедириниң шиттирлөөдө, ону барым-даалаң, механизаторларын, мал чегерин белектерин, илестериниң ажалын ба-гай эвес организастаңдыр

ОНААЛДАЗЫН АЖЫР КҮҮСЕТКЕН

Төлдө бот-орулга-чары-галыг септелге-тудук участо-гу чуртталга бажыларын ту-дар, септээр планын ажы-күүсөдө келген. Учас-тиг беш чыл планын бугу көс-түлгөр талашы-биле күсөт-кен. Чыл түңшөдө чедир немелде даалгалар алган ажалдаң турар.

Тудук-септелге участогуна ажалдаң турарлардан күш-ажылда чарышты муруну озурууда улус депутаттары Тейли кедээ Соединия депутат, коммунист Ма-дур-оол Содунамын бри-гаданы эртин турар беш чылда

ийи аал чурттар 14 бажы-нарын, 4 албан черлерин бажыларын тутуулаң. Бри-гадада шүгү 11 кичи бар. Чылда чалче мурунчалар-нын саны өсүп турар. Ылаң-чылар Юрий Кадыр-оол, Александр Содуна, Сергей Хертек, Төмүр-Мадыр Ма-рыш-оол болгаш өскөдө-даа социалыг чарышкы шы-гаран, өскө бригадаларда эш-тери-биле чарыштыг ажал-даң турарлар.

М. Содунам чүгө эки бри-гадир эвес, илестерге хей-ни-тинич, кедээ Советтин де-путаты, школада төрөлдөр комитетиниң, эки тура

ТУРАНЧЫЛАР ЮБИЛЕЙНИ БАЙЫРЛААН

Туран хоорайнын түңшө-леттингенден бээр 100 чыл-дыг хоорайнын ажалы чоңуң байырыг хуралы район тавыңга «Колос» Кула-тура бажыныга болуп өр-кен.

Байырыг хуралга Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Даргазы Ч. Д. В. Ондар, партия Кызыл хоорайнын бирги секретари Б. П. Санюков олар олу-рушкан. Туранын юбилей-ди байырыг хуралына рай-онунун партия, совет орган-нарын удуруткучулар, хоорайнын хей-нигизиниң, район оохозтарын талө-декчилер, Бин-Хем-биле ча-рыштыг Кызыл районун де-легациязы база киришкен.

Туран хоорайнын 100 чыл оюнга холбаштыр байыр чедириниң Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Даргазы Ч. Д. В. Ондар номчаң. Хоорайнын юбилей-биле холбаштыр ту-ранчылар, районун ажалы-чк чоңуңа байыр чедирин, чүе чугаалаң, ажал-агы болгаш культура тургузуу-шкунуна чедириниң база үндөзилетиниң тургусту-ганында бээр 100 чыл бол-ган ою-биле холбаштыр Ту-ран хоорайнын шайлаңы Ты-ва АССР-нин Дээди Соеди-ния Президиумунун Хүндү-лел бижин районун, хоорай-нын партия, совет орган-нарын удуруткучуларын-га, төлөкчилеринге

Ч. Д. В. Ондар тымыскан. Оң соонда районун улус ажал-агынын адырларын мурунчаларына шайла-дарын ол аңаа база тымыс-кан.

Туран хоорайнын хоочу-чурттакчылары, партиянын болгаш күш-ажылдык хоочу-нарын, Социалист Күш-ажылдык Мадыр П. В. Ас-тафьев, Күш-ажылдык Кы-зыл Тук ордениниң элек-ти О. Т. Салчак оларга «Туран хоорайнын хүндүт хамаатызы» атты тымыс-канын хуралга дынаткан.

Хоорайнын аразында со-циалист чарыштын түңшө-дө ийди, үшкү черже үгүлгөң амьдырал хандырыла бугу-рулге эргеленин, Селхө-хотиянын коллективтерин, хоорайнын чурттакчылыг ок-руттарынын, бажыңар де-вискерлериниң аразында чарыштын түңшөдө уңу-рул, тийлекчилерин дем-делди.

БЕДИК ШАҢНАЛДАР-БИЛЕ!

Кызылдын уран чүүл училищезин Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Хүндүлел бижин-биле шаңнаар дугайында

«Тыва АССР-нин культуразынын алдарлыг ажал-дакчызы» хүндүлүг атты А. Г. Кожурага тыпсыр дугайында

ТЫВА АССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН ЧАРЛЫ

Совет культура талашы-биле ачы-хамыаазы дөң Кы-зылдын уран чүүл училищезин башкызы Алевтина Георгиевна Кожурага «Тыва АССР-нин культуразынын ал-дарлыг ажалдакчызы» хүндүлүг атты тыпсыр.

Республиканын культу-чарыдышкын албан черлерин-ге кадрлар белектеринге хей чылдарга үр-түңшөдө ажал-даң дөң база тургустунганында бээр 25 чыл болганы-биле холбаштыр Кызылдын уран чүүл училищезин Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Хүндүлел бижин-биле шаңнаар.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Даргазы Ч. Д. ОНДАР.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Секретары Н. БОЙДУ.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Секретары Н. БОЙДУ.

Кызыл хоорай, 1985 чылдың декабрь 10.

Кызыл хоорай, 1985 чылдың декабрь 10.

«Тыва АССР-нин культуразынын алдарлыг башкы-зы» хүндүлүг атты А. А. Платоничевага тыпсыр дугайында

В. В. Нагорный биле В. Н. Швецову Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Хүндүлел бижин-биле шаңнаар дугайында

ТЫВА АССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН ЧАРЛЫ

Совет культура талашы-биле ачы-хамыаазы дөң Кы-зылдын уран чүүл училищезин башкызы Алевтина Георгиевна Кожурага «Тыва АССР-нин культуразынын ал-дарлыг ажалдакчызы» хүндүлүг атты тыпсыр.

Республиканын культу-чарыдышкын албан черлерин-ге кадрлар белектеринге хей чылдарга үр-түңшөдө ажал-даң дөң база тургустунганында бээр 25 чыл болганы-биле холбаштыр Кызылдын уран чүүл училищезин Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Хүндүлел бижин-биле шаңнаар.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Даргазы Ч. Д. ОНДАР.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Секретары Н. БОЙДУ.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Секретары Н. БОЙДУ.

Кызыл хоорай, 1985 чылдың декабрь 10.

Кызыл хоорай, 1985 чылдың декабрь 10.

«Тыва АССР-нин культуразынын алдарлыг башкы-зы» хүндүлүг атты А. А. Платоничевага тыпсыр дугайында

В. В. Нагорный биле В. Н. Швецову Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Хүндүлел бижин-биле шаңнаар дугайында

ТЫВА АССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН ЧАРЛЫ

Совет культура талашы-биле ачы-хамыаазы дөң Кы-зылдын уран чүүл училищезин башкызы Алевтина Георгиевна Кожурага «Тыва АССР-нин культуразынын ал-дарлыг ажалдакчызы» хүндүлүг атты тыпсыр.

Республиканын культу-чарыдышкын албан черлерин-ге кадрлар белектеринге хей чылдарга үр-түңшөдө ажал-даң дөң база тургустунганында бээр 25 чыл болганы-биле холбаштыр Кызылдын уран чүүл училищезин Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Хүндүлел бижин-биле шаңнаар.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Даргазы Ч. Д. ОНДАР.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Секретары Н. БОЙДУ.

Тыва АССР-нин Дээди Соединия Президиумунун Секретары Н. БОЙДУ.

Кызыл хоорай, 1985 чылдың декабрь 10.

Кызыл хоорай, 1985 чылдың декабрь 10.

РСФСР-нің чогаалчыларының VI съездизинде

3-кү арын 1985 ч декабрь 14

